

Dkt. John Oswalt, Wafalme, Kipindi cha 24, Sehemu ya 1

2 Wafalme 13-14, Sehemu ya 1

© 2024 John Oswalt na Ted Hildebrandt

Yehu aliongoza mageuzi yake ambayo yalienda mbali, yalimwondoa Baali, lakini hayakwenda mbali kabisa ili kuwaondoa ndama wa dhahabu. Nafasi yake imechukuliwa na mwanawe Yehoahazi, na nafasi yake imechukuliwa na sasa Yehoashi. Yehoashi atatawala hadi mwaka 786 hivi, na yapata mwaka 795, mwanawe Yeroboamu wa Pili atakuja kwenye kiti cha enzi.

Sasa, kwa nini hasa kulikuwa na utawala huu wa pamoja, hatujui, na hatuna uthibitisho wa kutosha kwamba kulikuwa na mmoja, lakini idadi haifanyi kazi vinginevyo. Atatawala hadi 753 huko, kwa hivyo hiyo ni Israeli, hiyo ni ufalme wa kaskazini. Kusini, huko Yuda, itabidi niiongezee hilo juu kidogo, mwana wa Yoashi, na tena tunaona uhusiano kati ya falme hizo mbili; kwa kweli, Yoashi pia ni Yoashi, kwa hivyo hawa watu wawili wametajwa sawa.

Mwana wa Yoashi Amazia anakuja kwenye kiti cha enzi karibu wakati mmoja na Yoashi, na kama tutakavyoona, kuna mgogoro kati ya kaskazini na kusini, na mnamo 791 Amazia alitekwa na Yoashi, na wakati huo mwanawe wa miaka 16 Uzia, au Azaria, anawekwa kwenye kiti cha enzi. Hatujui Amazia alikuwa kifungoni kwa muda gani. Ukisio bora ni kwamba ilikuwa hadi Yoashi alipokufa, lakini miaka yake inamfanya awe kwenye kiti cha enzi kwa miaka mingine 15.

Kwa hivyo, swali ni, alikuwa wapi wakati huo wakati Uzia anadaiwa kuwa kwenye kiti cha enzi? Hatutazungumzia Uzia usiku wa leo, lakini tutazungumzia kuhusu hawa watu watatu: Yoashi, Amazia, na Yeroboamu. Na kwa njia muhimu sana, tunaona picha ya kile mafanikio yanaweza kukufanyia. Tunaanza na Yoashi.

Yehoashi anaonyeshwa kwa namna fulani, kama picha inavyoonyesha hapa, kwa namna fulani akiwa na njia chanya na hasi. Kwanza kabisa, inasemekana katika mstari wa 11 wa sura ya 13, "...alitenda maovu machoni pa Bwana, hakuacha dhambi zozote za Yeroboamu mwana wa Nebati, alizosababisha Israeli kuzitenda, aliendelea nazo." Dhambi hizo ni ibada ya sanamu, ibada ya ndama wa dhahabu, pia matumizi ya makuhani ambao si wa ukoo wa Haruni, na sherehe katika tarehe tofauti na zile ambazo Bwana alikuwa ametaja. Kwa hivyo, unaposikia msembo huo unaorudiwa kwa kila mfalme wa Ufalme wa Kaskazini, alifuata nyayo za Yeroboamu, ndivyo tunavyozungumzia.

Kwa upande mwingine, ukiangalia chini mstari wa 14, "...Elisha alikuwa akiugua ugonjwa uliomsababishia kifo. Yehoashi, mfalme wa Israeli, alishuka kumwona na

kumlilia. Baba yangu, baba yangu, alilia, magari ya vita na wapanda farasi wa Israeli." Sasa, huenda usikumbuke, nami sitahatarisha sifa yangu kwa kukuuliza kama unakumbuka, lakini nyuma katika sura ya 2, ukiangalia nyuma Wafalme wa 2, wakati Eliya alipochukuliwa mbinguni, mstari wa 12, "...Elisha aliona haya na akalia, baba yangu, baba yangu, magari ya vita na wapanda farasi wa Israeli." Ni wazi, kifungu hicho kilikuwa kimepitishwa kwa namna fulani ili mfalme Yoashi ajue.

Na anasema, umekuwa kwetu kama Eliya alivyokuwa hapo awali. Wewe ndiye ulinzi wetu halisi. Wewe ndiye tumaini letu halisi.

Kwa hivyo, tunasema, hmm, tuna nini hapa? Tuna mtu ambaye ana mguu mmoja katika kila kambi. Tumezungumzia hili hapo awali, na tutakuwa na sababu ya kulizungumzia tena. Ukiweka mguu mmoja kwenye gati na kuweka mguu mmoja kwenye mashua, utalowa.

Na hicho ndicho kinachoendelea hapa. Sasa, inavutia ukiangalia muundo wa kifungu. Kifungu cha Yoashi kimejikita tu kwenye mistari ya 10 hadi 13.

Mstari wa 10, "...katika mwaka wa thelathini na saba wa Yehoashi mfalme wa Yuda na kadhalika." Mstari wa 12, "...na mambo mengine ya kutawala kwake Yehoashi, yote aliyoyafanya." Mstari wa 13, "...Yehoashi alilala na baba zake. Yeroboamu akamrithi katika kiti cha enzi. Yehoashi akazikwa Samaria pamoja na wafalme wa Israeli." Hilo ndilo tangazo la kawaida la wafalme hawa, wote, Yuda na Israeli.

Alikuwa kwenye kiti cha enzi. Wakati huu, alikuwa mzee sana. Alitawala.

Alifanya mambo haya. Alikufa. Alirithiwa na mwanawe au mtu mwingine, naye akazikwa.

Lakini hadithi hiyo inaendelea tena katika mstari wa 14. Kwa hivyo, ni kana kwamba sehemu iliyobaki ya sura inazingatia uhusiano wake na Elisha, kifo cha Elisha, na matukio yanayozunguka hilo. Kwa nini ni hivyo, unafikiri? Je, kuna mtu yeyote anayefikiria hilo? Kwa nini kusimulia habari hii kuhusu Elisha nje ya hadithi halisi ya Yoashi? Je, ilikuwa ni kusisitiza umuhimu wa Elisha katika historia ya nchi? Nadhani hiyo ni sawa kabisa.

Nadhani hiyo ni sawa kabisa. Sisi ni... Huu ndio mwisho. Huu ndio hitimisho la nyenzo hii iliyoanza waziwazi katika 1 Wafalme sura ya 17. Na imekuwa ikiendelea... Nimewaambia mara nyingi.

Hii ndiyo mara ya mwisho nitakayosema. Eliya, Elisha ni huduma moja. Na kuna hisia ambayo Yoashi alitambua hilo.

Nafikiri tena, tunaona moyo huu uliogawanyika. Yeye... Nadhani Yoashi anashukuru kwamba tishio la Baali limeshughulikiwa na kuondolewa. Nadhani anashukuru, lakini hawezi kusema, tazama, tunapaswa kuvunja sanamu hizi.

Ikiwa inamaanisha kwamba watu hurudi Yerusalemu mara tatu kwa mwaka kuabudu, sawa. Hangeweza kwenda huko. Lakini nadhani hiyo ndiyo hoja halisi.

Ndiyo, tumeshughulikia maelezo ya hadithi ya Yoashi. Lakini sasa, hebu tuzungumzie kuhusu uhusiano wake na nabii huyu. Na tena, inavutia sana kwamba tuna picha mchanganyiko.

Kwa upande mmoja, Elisha hakumwita atubu. Hamfuati. Mstari wa 15: pata upinde na mishale.

Naye akafanya hivyo. Shika upinde mikononi mwako, akamwambia mfalme wa Israeli. Alipouchukua, Elisha akaweka mikono yake juu ya mikono ya mfalme.

Fungua dirisha la mashariki, alisema. Naye akalifungua. Piga risasi, Elisha alisema.

Naye akapiga. Elisha akatangaza mshale wa ushindi wa Bwana, mshale wa ushindi juu ya Aramu. Utawaangamiza kabisa Waaramu.

Kumbuka, Aramu ni Shamu, na mji wake mkuu ni Damasko. Na Washami ni Washami. Kumbuka kwamba tangu wakati wa Yehu, ambao ni 841, tangu wakati huo hadi sasa, Washami wamekuwa tatizo kubwa kwa Israeli, hasa, lakini pia Yuda.

Sasa, nadhani sehemu ya sababu ya hilo, nadhani, ni kwamba Yehu aliwaua kila kiongozi mzuri nchini. Kwa maana fulani, kama Stalin mnamo 1937, kwa kusafisha uongozi wote wa jeshi la Urusi, iliundwa mwaka 1941 na 42 ambapo mamilioni ya wanajeshi wa Urusi walikufa kwa sababu ya uongozi mbaya. Vyovyote vile, hapa tuko.

Sasa, kuna maana kwamba Elisha anatoa zawadi ya mwisho. Anasema, Sawa, tunakomesha nguvu za Waashuri. Tunakomesha unyanyasaji wao kwa Israeli.

Sasa, nakuuliza, kwa nini hivyo? Yehoashi hajatubu. Hajachukua hatua inayofuata kuelekea moyo mkamilifu kwa Bwana. Na bado, Elisha anasema, nitakupa ushindi.

Kuna nini? Unaweza kusema neema? Ni kile hasa Mungu alichomfanyia Ahabu. Kumbuka kwamba Mungu alijitokeza tu katika nafsi ya nabii na kusema, Mungu atakuokoa. Nasi tunasema, subiri kidogo, shikilia simu hapa.

Hapana, hapana, hapana, hapana. Mungu hawezi kufanya jambo lolote jema hadi mtu awe amerekebisha kila kitu. Kama hiyo ingekuwa kweli, chumba hiki kingekuwa tupu.

Neema ya Mungu hutoka kwake kwa watu ambao hawastahili, kwa watu ambao hawajastahili. Kwa matumaini kwamba watamgeukia kweli. Wokovu hauanzii na wewe na mimi.

Inaanza na Mungu. Na kwa hivyo, Elisha anasema, chukua mishale. Mfalme akaichukua.

Elisha alimwambia apige ardhi. Alipiga mara tatu na kusimama. Mtu wa Mungu alikasirika naye.

Naye akasema ungepaswa kupiga chini mara tano au sita. Ndipo ungewashinda Washami na kuwaangamiza kabisa. Sasa, umeshindwa mara tatu tu.

Nadhani kama ningekuwa Yoashi wakati huo, ningesema, ningējuaje? Je, hilo linavutia? Somo ni lipi hapo? Unatafuta bidii zaidi, Daudi? Angepaswa kuuliza. Ningeongeza kwamba ninaamini Mungu kwa mengi zaidi.

Mwamini Mungu kwa zaidi. Sijui ni kiasi gani ninachothubutu kumwomba Mungu. Labda nitamwomba tu nusu glasi ijae.

Mungu anasema, Sawa. Naam, lakini huo ni ujinga kidogo. Namaanisha, tuseme nikimuomba glasi kamili, naye ananipa nusu glasi tu.

Hilo linaitwa ukosefu wa imani. Lakini nadhani mambo tuliyosema hapa ni sahihi kabisa. Ee Mungu, nakutakia mema.

Nataka kila kitu ulicho nacho kwa ajili yangu. Bidii. Mungu, una nini kwa ajili yangu? Unataka nikuombe nini? Na aina hiyo ya imani ya ujasiri inayosema, Nitamwomba kwa kila kitu ninachoweza.

Kila kitu kinawezekana. Usiruhusu isemwe kuhusu yeyote kati yetu. Loo, ningekufanyia mengi zaidi, lakini hukuomba. Ningekufanyia mengi zaidi, lakini hukuniamini.

Hukuthubutu. Loo, jamani. Loo, jamani.

Je, dunia ingekuwa tofauti kama tungethubutu, kwa ajili ya Mungu na kwa ajili ya ulimwengu? Kwa hivyo, Elisha alikufa na akazikwa. Basi una hadithi hii ya kuvutia. Wavamizi wa Moabu walikuwa wakiingia nchini kila masika.

Wakati mmoja, Waisraeli walipokuwa wakimzika mtu, ghafla waliona kundi la wavamizi. Kwa hiyo, wakamtupa maiti ya mtu huyo kaburini mwa Elisha. Maiti hiyo ilipogusa mifupa ya Elisha, mtu huyo akafufuka na kusimama kwa miguu yake.

Natumai kutakuwa na marudio ya mara moja ya hilo mbinguni. Nataka kuona hilo. Nataka kuwaona watu hao wakikimbia.

Hadithi hii inafanya nini hapa? Kwa nini hii ndiyo jambo la mwisho, tukio la mwisho katika huduma ya Eliya na Elisha? Inahusu nini? Ufufuo. Inahusu uzima. Uzima kutoka kwa wafu.

Uzima kutoka kaburini. Na hilo linaniambia, hivi ndivyo huduma ya Eliya na Elisha ilivyohusu. Miujiza hiyo yote mbalimbali, masuala yote, unapoyafupisha yote, ni kuhusu kuleta uzima kutoka kwa kifo.

Na tena, nataka hilo lisemwe kuhusu huduma yangu na kuhusu maisha yangu. Sasa, wakati mwingine, wakati mwingine, walileta kifo. Tunaporudi nyuma na kuangalia huduma ya utangulizi ya Elisha, hapo katika sura ya pili, mambo mawili.

Nambari ya kwanza ni kugeuza maji yenye sumu ya Yeriko kuwa maji safi na safi. Na nambari ya pili, dubu wanawaua vijana 42. Lo!

Lakini hiyo hapo. Hiyo hapo. Na kama nilivyokuambia mara nyingi, kusudi la Mungu ni kuleta uzima.

Kusudi la Mungu ni kutakasa uovu na ufisadi. Lakini kama ataleta uzima ni juu yetu. Tuna chaguo.

Ndiyo maana Paulo anasema kwamba ni jambo la kuvutia. Wewe ni aura ya uzima kwa baadhi, na wewe ni pumzi ya kifo kwa wengine. Ndiyo, ndiyo, ndiyo.

Eliya na Elisha ni ushahidi dhahiri wa kile ambacho Mungu anaweza kufanya kupitia maisha yaliyojitolea kikamilifu, tofauti na wafalme hawa mbalimbali ambao tumewaona kuanzia Yehu na kuendelea, ambao kwa namna fulani hawana moyo wa kutosha. Ndiyo, nataka njia ya Mungu, lakini si njia yote. Sio mahali ambapo itanigharimu, si mahali ambapo inaweza kuzua masuala.

Kama nilivyosema hapo awali, itamaanisha nini? Ukiwaangamiza ndama hao wa dhahabu, na watu waanze kurudi Yerusalemu kuabudu, utapoteza ufalme wako? Bei gani? Angalia mistari ya 22 na 23. Hazel, mfalme wa Shamu, aliwakandamiza Israeli katika utawala wote wa Yehoahazi. Huyo ndiye mtangulizi.

Hiyo ni, huyo ndiye mtangulizi wa Yoashi. Lakini Bwana alikuwa na rehema kwao, akawahurumia, na akawajali kwa sababu gani? Ibrahimu, Isaka, na Yakobo. Watu hao wamekufa kufikia hatua hii kwa zaidi ya miaka elfu moja.

Kuna nini? Hii inatuambia nini kuhusu Mungu? Anashika agano lake. Yeye ni mwaminifu. Yeye ni wa kutegemewa.

Yeye ni mwaminifu. Yeye ni mwaminifu kwa neno lake, ingawa miaka elfu moja imepita. Sasa, inavutia.

Hasemi agano lake na Musa. Kwa nini msisitizo uliwekwa kwa Ibrahimu, Isaka, na Yakobo? Ahadi yake kwa Ibrahimu ilikuwa nini? Alitaka kukufanya taifa kubwa. Wapi? Ndiyo, kote ulimwenguni, lakini hasa katika Israeli, katika Yuda.

Kwa hivyo, wanastahili kufukuzwa huko. Wanastahili kunyang'anywa mali zao. Lakini Mungu anasema, ee bwana, nilitoa ahadi miaka elfu moja iliyopita kwa Ibrahimu, Isaka, na Yakobo, kwamba ningewapa nchi hii.

Ninawezaje kuwafukuza? Naam, hatimaye, atawafukuza, lakini si mara moja. Na unaiona, unaona katika Hosea. Ninawezaje kufanya hivi? Hata hivyo, Hosea anaweza kuwa tayari kuangamizwa kwa ufalme wa kaskazini.

Na Mungu anasema, ninawezaje kufanya hivi? Naam, Mungu, ni rahisi sana. Wamevunja agano lako vipande milioni. Wape tu kile wanachostahili.

Mungu anasema, hapana, siwezi kufanya hivyo, au naweza? Loo, Mungu gani. Kwa hivyo, anasema, hadi leo, je, hilo halivutii? Na kuna wino mwingi ambao umemwagika hadi leo. Siku hii ni nini? Ndiyo, kwa sababu vitabu hivi vya wafalme vimekamilika wakati wa uhamisho.

Kwa hivyo, je, hii ni toleo la awali, au kweli anasema, ndio, tuko uhamishoni, lakini bado hataki kutuamiza au kutufukuza kutoka usoni mwake? Loo, hiyo ni imani tena, ikiwa ndivyo ilivyo. Na nadhani ndivyo ilivyo, nadhani ndivyo ilivyo.

Nadhani hadi leo, ni wakati wa uhamisho. Tuko hapa, lakini tuna uhakika kwamba Mungu hajatuacha kwa sababu yeye si Mungu wa aina hiyo.